

Hazine Payı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK KANUNU (*)
Özelge no	60801812-205.07-128052
Tarih	05.10.2018

T.C.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

DENETİM VE UYUM YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI 1

05.10.2018

Sayı: 60801812-205.07-128052

Konu:.....

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve eki Başkanlığımızca incelenmiş olup aşağıda yer alan açıklamaların yapılması uygun görülmüştür.

Bilindiği üzere, 213 sayılı Vergi Usul Kanunun 175 ve mükerrer 257. maddelerinin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye dayanılarak;

1. Muhasebenin Temel Kavramları,
2. Muhasebe Politikalarının açıklanması,
3. Mali Tablolar İlkeleri,
4. Mali Tabloların Düzenlenmesi ve Sunulması,
5. Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve İşleyişi,

konularında düzenlemeler yapan 1 Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 1.1.1994 tarihinden itibaren zorunlu olarak uygulanmak üzere 26.12.1992 tarih ve 21447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Yapılan düzenlemenin amacı; bilanço usulünde defter tutan gerçek ve tüzel kişilere ait teşebbüs ve işletmelerin faaliyet ve sonuçlarının sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, mali tablolar aracılığı ile ilgililere sunulan bilgilerin tutarlılık ve mukayese edilebilirlik niteliklerini koruyarak gerçek durumu yansıtmasının sağlanması ve işletmelerde denetimin kolaylaştırılmasıdır.

Söz konusu Tebliğin Muhasebe Usul ve Esaslarının yer aldığı “Muhasebenin Temel Kavramları” bölümünde;

Sosyal Sorumluluk Kavramı; muhasebenin işlevini yerine getirme hususundaki sorumluluğunu belirtmekte ve muhasebenin kapsamını, anlamını, yerini ve amacını göstermektedir. Sosyal sorumluluk kavramı; muhasebenin organizasyonunda, muhasebe uygulamalarının yürütülmesinde ve mali tabloların düzenlenmesi ve sunulmasında; belli kişi veya grupların değil, tüm toplumun çıkarlarının gözetilmesi ve dolayısıyla bilgi üretiminde gerçeğe uygun, tarafsız ve dürüst davranılması gereğini ifade eder.

Özün Önceliği Kavramı ise; işlemlerin muhasebeye yansıtılmasında ve onlara ilişkin değerlendirmelerin yapılmasında biçimlerinden çok özlerinin esas alınması gereğini ifade eder. Genel olarak işlemlerin biçimleri ile özleri paralel olmakla birlikte, bazı durumlarda farklılıklar ortaya çıkabilir. Bu takdirde, özün biçime önceliği esastır.

şeklinde açıklanmıştır.

Aynı Tebliğin “Mali Tablolar İlkeleri” bölümünde ise;

Gelir tablosu ilkelerinin amacı; satışların, gelirlerin, satışlar maliyetinin, giderlerin, kâr ve zararlara ait hesapların ve belli dönemlere ait işletme faaliyeti sonuçlarının sınıflandırılmış ve gerçeğe uygun olarak gösterilmesini sağlamaktır.

Bütün satışlar, gelir ve kârlar ile maliyet, gider ve zararlar brüt tutarları üzerinden gösterilirler ve hiç bir satış, gelir ve kâr kalemi bir maliyet, gider ve zarar kalemi ile tamamen veya kısmen karşılaştırılmak suretiyle gelir tablosu kapsamından çıkarılamaz.

denilmiştir.

Aynı Tebliğin “Tekdüzen Hesap Planı Açıklamaları” bölümünde ise;

60. Brüt Satışlar;

İşletmenin esas faaliyetleri çerçevesinde satılan mal yada hizmetler karşılığında alınan yada tahakkuk ettirilen toplam değerleri kapsar. Satılan mal ve hizmetlerle ilgili sübvansiyonlar, satış tarihindeki vade farkları, ihracatla ilgili dönem içinde ortaya çıkan kur farkları, vergi iadeleri brüt satışlar içinde gösterilir. Brüt Satışlara Katma Değer Vergisi dahil edilmez.

Brüt Satışlar; yurtiçi satışlar, yurtdışı satışlar ve diğer gelirler şeklinde bölümlenir.

.....

601. Yurtdışı Satışlar

Yurt dışında satılan mal ve hizmetler karşılığında alınan yada alınacak olan toplam değerlerin izlendiği hesaptır.

610. Satıştan İadeler (-)

Satılan malların iade edilen bölümünün fatura tutarlarını kapsar.

612. Diğer İndirimler (-)

Satıcı tarafından, alıcı hesabına, malın sevki sırasında ödenen giderleri ifade eden ve satılan mallara ait olan sevki giderleri, satılan malların hatalı ve noksan olması ya da taşıma sırasında hasara uğramış olması nedeniyle yapılması zorunlu indirimler ile satış vergileri, fonlar (KDV hariç) ve benzerleri bu kalemdedir gösterilir.

Bu hesap ihtiyaca göre bölümlenir.

659. Diğer Olağan Gider Ve Zararlar (-)

Yukarıdaki hesaplar kapsamına girmeyen diğer olağan faaliyetlerle ilgili kambiyo zararları, menkul kıymet satış zararları ve benzeri gider ve zararların izlendiği hesaptır.

açıklamalarına yer verilmiştir.

Bu itibarla; ilgede kayıtlı özelge talep formunuzda tereddüde düşülen konularla ilgili olarak;

- İmtiyaz sözleşmeleri ve BTK tarafından verilen yetkilendirme belgesine istinaden mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmuş olduğunuz abonelerinize, bu abonelerin uluslararası dolaşımda (roaming) yurt dışında mukim operatörler üzerinden almış oldukları haberleşme hizmetlerine ait bedellerin yansıtılması dolayısıyla ortaya çıkan hizmet bedellerinin 60- Brüt Satışlar Hesap Grubundaki **"601- Yurtdışı Satışlar Hesabı"** nda;

- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Kararlarına istinaden, abonelere gerçekleştirilen iadeler aynı cari yıl içerisinde yaptığınız satışlara ait bulunuyor ise **"610- Satıştan İadeler Hesabı"**nda; önceki yıllara ilişkin satışlara ait bulunuyor ise **"659- Diğer Gider Ve Zararlar Hesabı"**nda;

- Roaming hizmetleri kapsamında ilgili dönem içinde ortaya çıkan kur farkı zararlarının **"612- Diğer İndirimler Hesabı"**nda;

izlenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026